

Medlemsblad

Nr 2 - 1993

Juni

Kontakta lokalbefolkningen!

Det finns nu en stor oro bland de bofasta i Rickul/Nuckö-området. De är rädda för att vi ska komma och utan varsel och diskussion köra bort dem. Vi måste arbeta för att skapa förtroende hos lokalbefolkningen. Om Du besöker Din gamla hembygd, så tänka på följande

- kontakta dem som bor där nu
- resonera om framtiden - vad vill vi och vad vill de
- var generös - lugna dem som satt potatis eller sått säd - de kommer att få skörda utan problem
- tänk på att vi måste nå en överenskommelse med den bofasta befolkningen, som gagnar båda parter, nu och för framtiden.

STYRELSEN

INNEHÅLL

	<u>Sidan</u>
Årsmötet 1993	2
Ordföranden meddelar	3 - 5
Sekreteraren meddelar	6
Informationskommittén meddelar	6 - 8
Övrigt	8
"Jutt-träff"	8
Bilagor	
1	Minnesanteckningar
2	Reviderad ledamotsförteckning

RICKUL/NUCKÖ HEMBYGDSFÖRENING

Adress

Rickul/Nuckö Hembygdsförening
c/o Gurli Fyhr
Travarevägen 3
183 47 TÄBY

Postgiro 55 68 81 - 1

Rickul/Nuckö Hembygdsförening
c/o Ingvar Schönberg
Klövjevägen 47
183 38 TÄBY

ÅRSMÖTET 1993

Den 24 april 1993 hade föreningen års- och informationsmöte i Blåsut. Nästan 400 personer deltog.

Einar Hamberg omvaldes som ordförande. Ledamöterna, Sven Boman, Bertil Nyman och Lennart Strömkvist, med ett års mandatperiod omvaldes liksom revisor och valberedning.

Årsavgiften blev oförändrad kronor 100,-. Dessutom beslöt mötet om en extra utdebitering 1994 av kronor 100,- för att täcka de ökade kostnader som kan förväntas under minnesåret.

En panel under Sture Koinbergs ledning svarade på bebyggelsefrågor. Som underlag användes minnesanteckningar från ett möte den 13 - 14 mars. Minnesanteckningarna återfinns i detta medlemsblad.

I anslutning till mötet fanns det möjlighet att köpa böcker m m samt lotter. Rickulgruppen visade och sålde ägokartor.

Inga Ekman ledde allsång ackompanjerad på dragspel av Henrik Koinberg.

För att väcka intresse för att starta en dansgrupp i föreningens regi hade Alrik Boman ordnat en dansuppvisning.

Agnes Callenmark och hennes festkommitté svarade för lokal och servering. Agnes har redan bokat SL-restaurangen i Blåsut till den 9 oktober för ett nytt informationsmöte.

Per-Erik Fyhr

ORDFÖRÄNDEN

VÅRA ÄGOANSÖKNINGAR

Enligt alldeles färsk information från Estland har jordlagen och skattelagen nu antagits av parlamentet. Skattesatserna varierar rätt mycket inom landet. Vi har ännu inte fått dem men informationen kommer nog endera veckan.

Planerade möten söndagen den 30 maj 1993

- Kommunaldirektör Ulo Kalm och lantmätaren Herbert Trisberg angående diverse jordfrågor, utfrågare Sture Koinberg och Einar Hamberg. Ulo Kalm blev omvald till kommunaldirektör fram till nästa val hösten 1994.
- Senare på dagen möte med Ulo Kalm och de estniska byombuden för hela Noarootsi vid Riguldi Metskond. En skrivelse kommer att läsas upp som uttrycker vår syn på mellanfolkligt samarbete eller hur vi bör umgås med varandra i våra byar.
- Därefter besöker vi Spithamn.

Allmän information

- Inom Nucköområdet har utstakningar skett av återsökt mark, varvid Herbert Trisberg och lantmätaren från Tallinn närvarit. Förrättningen skedde utan problem.
- Inbjudan till 1994 års minneshögtidligheter har sänts till presidentparet.
- För försäkring av egendom i Estland har vi kontakt med ett estniskt försäkringsbolag, etablerat före 1940.
- Undersökningar pågår för att bilda ett estniskt aktiebolag för att lägga in de återsökta jordegendomarna däri, eftersom samäganderätt saknas. Det skulle förenkla proceduren för ett flertal nuvarande och kommande frågor.

Återtagandet av jorden

Om en gård återsöks av flera sökanden skall den avstyckas för varje sökande för att få lagfart på sin egen lott. Man saknar samäganderätt än så länge. Om det dessutom finns flera efterkommande arvingar blir förhållandena ohållbara.

Vid besök hos länsstyrelsen i Haapsalu och hos kommunen i Noarootsi har vi fått klart belägg för att

- vi kan bilda ett estniskt aktsiaselts (AB) och däri införa all mark som gården äger eller delar av den. Den som nu bebör husen undantas.
- alla ansökningshandlingar och registrering kan ske inom Noarootsi kommun.
- det finns olika alternativ för bildandet.
- minimikapitalet är 500 Ekr.
- dessa m fl frågor gynnar oss.

Vi behöver inte stycka av jorden utan aktsiaselts äger den helt. Däremot skall vi i Sverige upprätta avtal sinsemellan om hur vi vill göra med jorden.

Alla som sökt tillbaka en viss gård äger tillsammans jorden genom aktiaselts, där man får aktier som bevis för ägandet.

Betalning av skatt till staten och kommunen samt andra gemensamma utgifter görs av aktiaselts. Man kan sälja eller ge sina aktier i gåva utan att behöva kalla på lantmätaren.

Hembygdsföreningen håller på att lösa frågor som hör ihop med dessa problem. Det förekommer familjestiftelser men dessa är ingenting för oss att fundera över.

Men gör nu ingenting utan vidare. Hembygdsföreningen har skrivit till parlamentet och ställt en mängd frågor angående jordöverlåtelse, prissättningen mellan parterna, beskattningen, avkastningen av jordinnehavet, beskattningen vid överlåtelse av aktier, arv och gåva, skattesatser, arrendefrågor m m. Vi har skaffat fram den estniska aktiebolagslagen och arrendelagen och studium av dessa pågår. Vi behöver alltså inte ha så speciellt bråttom utan kan avvakta ytterligare information om hur den estniska

staten och kommunerna kommer att ställa krav på oss. I speciellt brådskande fall kan vi ta kontakt med hembygdsföreningen. Ett sådant fall kan vara anhållan om att få dispositionsrätten till de gamla gemensamma platserna som varje by hade.

Den öppna plånboken

a Fadderskap under några år

Genom mötet med de estniska byombuden kommer vi att föreslå att vi genom våra egna byombud i Sverige sammankopplar familjer som lämnar stöd från Sverige och familjer inom Noarootsi kommun som mottar stöd. Våra byombud kommer i början av juni att få namnen på de estniska familjer som behöver stöd. Den som då åker över under sommaren kan själv ta kontakt med sin sk fadderfamilj. Fadderskapet är en frivillig sak och inte direkt förpliktigande.

b Inbetalningar till hembygdsföreningen

Under 1992 fick vi in till postgirot 5.000 kronor utöver medlemsavgiften, vilket betyder ca 50 personer à 100,-. Många fler har velat betala, men jag har alltid sagt "Vänta, vi säger till när vi behöver." Nu är tiden snart inne att sätta in på föreningens postgirokonto nr 55 68 81-1 ett belopp som du själv känner för, dock minst 100,-, som motsvarar den på årsmötet beslutna serviceavgiften om 100,- för år 1994. Dessa pengar kommer att gå till festligheterna nästa år och förberedelserna inför dessa är nu i full gång. Låt oss komma ihåg vad friheten gav oss!

c Låt oss inte glömma

- Hjälpbehövande i Noarootsi kommun
- Birkas gamla lantmanna- och folkhögskola
- S:t Mikael's församling i Tallinn
- Haapsalu Museum

enligt vad var och en känner för! Inbetalningskort bifogas - ange där vart Du vill att Ditt bidrag skall gå.

Det finns mycket mer att skriva om och vi bevakar och återkommer.

Einar Hamberg

SEKRETERAREN

Tack alla som skrivit härstammingsort på inbetalningskortet! De flesta har skrivit Rickul eller Nuckö.

Eftersom det nu är många, som söker efter släkt på nära eller långt håll, skulle jag vilja att ni också skriver vilken by ni kommer ifrån. Då kan jag lättare svara på frågor.

Skriv också namn och adress **mycket tydligt** på inbetalningskortet och skicka meddelande om adressändring om ni flyttar, så att all information till er kommer fram så snabbt som möjligt.

Trevlig sommar!
Vi ses kanske i Estland

Gurli Schönberg Fyhr

INFORMATIONSKOMMITTÉN

TAKT OCH TON I BALTIKUM

Nedanstående tips är hämtade ur en artikel i The Baltic Independent. Författaren heter Edward Lucas.

- 1 Gnäll inte! Om Du önskade perfekt bekvämlighet och service, skulle Du ha åkt till Schweiz eller Californien. De baltiska staterna hämtar sig nu från decenniernas främmande ockupation och saker ändras inte över en natt.
- 2 Men klaga! Att ha förståelse för fattigdom och bristande erfarenhet är en sak - att godta smuts, ohövlighet och inkompetens är en annan. Var artig men bestämd. Hotellrum skall vara rena och restaurangmåltider ätbara. Många av de personer Du har att göra med är i servicebranschen för första gången och kan till och med uppskatta att få lära sig vilka fel de gör.
- 3 Låt Dig inte köras upp! Kräv att taxametern är synlig och påslagen. Fordra att få se restaurangmenyn och kontrollera priserna på notan. Om man inte gör det, uppmuntrar man ohederlighet och gör det svårare för utlänningar i framtiden.

- 4 Ropa inte ut högt och glatt hur billigt allt är! En del priser är låga med våra begrepp, men de flesta bofasta har svårt att få det att gå ihop och delar inte Din förtjusning.
- 5 Klaga inte över att det är dyrare än
  - vid Ditt föregående besök
  - i Albanien
  - Du väntat Dig.De baltiska staterna är inte Disneyland.
- 6 Om Du kan ryska så tro inte att alla vill hjälpa Dig att praktisera Dina kunskaper. Särskilt i Estland föredrar lokalbefolkningen att kämpa med engelska eller tyska hellre än att tala ockupanternas språk.
- 7 Tro inte allt som Du ser, hör eller läser! Affärer som skulle vara öppna kan vara stängda. Hotellinformation kan vara föråldrad eller felaktig. Nästan alla inrättningar kan stänga utan orsak med kort varsel.
- 8 Var försiktig! Brottsligheten är inte så svår som i många stora städer i väst, men gå inte sena nattpromenader med en stor kamera. Lämna inte familjeklenoderna på hotellrummet.
- 9 Spela inte beskyddare! De baltiska staternas oberoende är inte någon charmig otidsenlighet på Europas karta. Den vanns genom mod och uppoffring. Att skämta om nationella sedlar, flaggor, frimärken, pass och flygbolag är dålig smak.
- 10 Överdramatisera inte! Att besöka de baltiska staterna kan kräva lite mer förutseende, försiktighet och tålamod än på andra turist-orter, men det är inte fråga om någon utfattig krigszon. Leta efter souvenirer mer än efter farligheter. Ha´ en trevlig tid!

Per-Erik Fyhr

FÖRETAGARE!

I fortsättningen kommer vi att publicera annonser i vårt medlemsblad. Du kan göra reklam och vi får förstärkning i kassan. Än så länge har vi ingen fastställd "taxa", så passa på att annonsera i nästa medlemsblad. Vi bjuder nämligen då på riklig introduktionsrabatt för annonsörerna. För vidare information tala med Alrik Boman, adress och tfn se ledamotsförteckningen.

MEDLEMMAR!

Även Du som medlem är naturligtvis välkommen att publicera Dina tankar, frågeställningar eller något annat som Du vill sprida kännedom om. Kontakta gärna Alrik Boman, adress och tfn se ledamotsförteckningen.

För svar på aktuella frågor bör Du emellertid i första hand kontakta Ditt byombud.

ÖVRIGT

SUTLEPBOR!

Den 27 juli 1993 anordnar Sutlep by festligheter. Byombudet Ivo Amberman, tfn 009 - 372 - 47 - 935 38, vill veta hur många personer som kommer från Sverige.

Alrik Boman

"JUTT-TRÄFF"

Föreningen planerar en "Jutt-träff" lördagen den 9 oktober 1993 på eftermiddagen. Vi träffas i SL:s matsal, Blåsut (Sofielundsvägen 13, Enskededalen, tfn 08 - 686 14 28). På de tidigare medlemsmötena har tiden för umgänge varit knapp, därför vill vi i höst anordna en mera informell träff. Vi kommer givetvis att även då lämna aktuell information. Du får gärna ta med Dig släkt, vänner barn och ungdomar. En kallelse och anmälningsblankett kommer under september månad, men boka redan nu lördagen den 9 oktober för denna träff!

Agnes Callenmark

G L A D S O M M A R!

STYRELSEN

Ordförande

Einar Hamberg (Roslep)
Östermalmsgatan 33, 2 tr
114 26 STOCKHOLM
Tfn 08 - 21 37 77 (bost)
08 - 21 01 80 (arb)

Vice ordförande

Richard Gineman (Klottorp)
Erstagatan 25, 6 tr
116 36 STOCKHOLM
Tfn 08 - 642 59 53 (bost)
08 - 520 414 42 (landet)
210 - 10 62 55 (bil)

Sekreterare

Gurli Schönberg Fyhr (Spithamn)
Travarevägen 3
183 47 TÄBY
Tfn 08 - 510 508 28 (bost)
08 - 510 518 39 (mott tfnsvar)

Kassör

Ingvar Schönberg (Enby)
Klövjevägen 47
183 38 TÄBY
Tfn 08 - 768 46 50 (bost)
08 - 782 88 66 (arb)

Sven Boman (Gambyn)

Lövängsvägen 56
183 30 TÄBY
Tfn 08 - 758 98 03

Bertil Nyman (Gutanäs)

Blockvägen 5
175 40 JÄRFÄLLA
Tfn 08 - 580 370 49

Lennart Strömkvist (Haversved)

Torpslingan 6
162 44 VÄLLINGBY
Tfn 08 - 739 17 78

Adjungerad från SOV

Linda Stahlman (Gutanäs)
Ymsenvägen 13
121 42 ÅRSTA
Tfn 08 - 81 16 45

Revisorer

Algot Brun (Österby) - ordinarie
Skevikstrandsvägen 46
134 32 GUSTAVSBERG
Tfn 08 - 570 314 22

Gunnar Blomberg (Höbring) - suppleant

Alsättravägen 92
127 36 SKÄRHOLMEN
Tfn 08 - 97 58 04

Valberedning

Benita Beckman (Gambyn) - ordförande
Karlskronvägen 9
121 52 JOHANNESHÖV
Tfn 08 - 659 33 52 (bostad)

Gottfrid Seman (Enby)
Hannebergsgatan 14 III
171 47 SOLNA
Tfn 08 - 83 16 02

Inga Ekman (Söderby)

Pepparkaksgränd 44
123 55 FARSTA
Tfn 08 - 604 64 65

Manfred Hamberg (Roslep)

Långängsvägen 80
125 56 ÄLVSJÖ
Tfn 08 - 646 03 19

BYGGNADSKOMMITTÉN

Sture Koinberg (Roslep) - sammankallande
Odelbergsvägen 74
122 37 ENSKEDE
Tfn 08 - 659 69 81 (bost)
08 - 714 55 50 (arb)

Ivar Brunberg (Roslep)
Bollmoravägen 142
135 40 TYRESÖ
Tfn 08 - 712 43 46

Allan Westerman (Spithamn)
Toftvägen 4
181 43 LIDINGÖ
Tfn 08 - 767 18 55

Birgitta Norén (Enby)
Utkiksbacken 20
117 67 STOCKHOLM
Tfn 08 - 18 53 88

INFORMATIONSKOMMITTÉN

Alrik Boman (Gambyn) - sammankallande
Krysshamarvägen 38
171 57 SOLNA
Tfn 08 - 27 98 08 (bost)
08 - 737 95 18 (arb)

Per-Erik Fyhr (Rikssvensk)
Travarevägen 3
183 47 TÄBY
Tfn 08 - 510 508 28

Solweig Sjöberg (Rikssvensk)
Dalgatan 25 B
151 34 SÖDERTÄLJE
Tfn 08 - 550 859 52 (bost)
08 - 737 95 20 (arb)

KULTURKOMMITTÉN

Richard Gineman (Klottorp) - sammankallande tillförordnad
Erstagatan 25, 6 tr
116 36 STOCKHOLM
Tfn 08 - 642 59 53

Karin Dalström (Ölbäck) - hemslöjd
Ringvägen 4
611 35 NYKÖPING
Tfn 0155 - 21 25 78 (bost)

Linnéa Granberg-Sönnert (Ölbäck) - hemslöjd
Blåklocksstigen 15
153 31 JÄRNA
Tfn 08 - 550 732 57 (bost)
08 - 617 07 58 (arb)

Kåge Karlsson (Rikssvensk) - litteratur
Tideliussgatan 71
118 69 STOCKHOLM
Tfn 08 - 642 53 65

Anna-Greta Heyman (Rikssvensk) - litteratur
Tantogatan 41, 10 tr
118 42 STOCKHOLM
Tfn 08 - 668 99 33

Lilian Pettersson (Höbring) - musik
Glanshammarsgatan 97, 1 tr
124 46 BANDHAGEN
Tfn 08 - 99 63 40

Henrik Koinberg (Söderby) - musik
Råbocksvägen 2
141 49 HUDDINGE
Tfn 08 - 711 64 80

Nils Lagman (Spithamn) - bild
Täljstensvägen 12
141 34 HUDDINGE
Tfn 08 - 774 10 67

KOMMITTÉN FÖR ÖVRIGA AKTIVITETER

Agnes Callenmark (Ölbäck) - sammankallande
Bergsunds strand 15, 7 tr
117 38 STOCKHOLM
Tfn 08 - 720 75 01 (bost)

Benita Beckman (Gambyn)
Karlskronavägen 9
121 52 JOHANNESHOV
Tfn 08 - 659 33 52 (bost)

Birgit Brunberg (Ölbäck)
Spånga Kyrkväg 518
163 62 SPÅNGA
Tfn 08 - 760 96 82

Inga Ekman (Söderby)
Pepparkaksgränd 44
123 55 FARSTA
Tfn 08 - 604 64 65

Henrik Koinberg (Söderby)
Råbocksvägen 2
141 42 HUDDINGE
Tfn 08 - 711 64 80

Inger Nemeth (Spithamn)
Byggmästarvägen 221
141 73 HUDDINGE
Tfn 08 - 608 11 14

Ingrid von Sydow (Bergsby)
Lorensbergsvägen 76
136 69 HANINGE
Tfn 08 - 776 10 54

BYOMBUD

GAMBYN

Benita Beckman
Karlskronavägen 9
121 52 JOHANNESHÖV
Tfn 08 - 659 33 52

ÖLBÄCK/ROOSTA

Birgit Brunberg
Spånga Kyrkväg 518
163 62 SPÅNGA
Tfn 08 - 760 96 82

Erling Schönberg
Ringvägen 23 B
135 50 TYRESÖ
Tfn 08 - 712 21 01

NORRBY

Ethel Westerberg
Skolvägen 11 D, 1 tr
184 30 ÅKERSBERGA
Tfn 08 - 540 608 08

ÖSTERBY

Algot Brun
Skevikstrandsvägen 46
134 32 GUSTAVSBERG
Tfn 08 - 570 314 22

SPITHAMN

Reinhold Schönberg
Kavallerivägen 5
191 78 SOLLENTUNA
Tfn 08 - 754 15 64

Arne Hallman
Förrådsgatan 10
171 32 SOLNA
Tfn 08 - 83 33 69

KLOTTORP

Richard Gineman
Erstagatan 25, 6 tr
116 36 STOCKHOLM
Tfn 08 - 642 59 53

RICKUL

Herman Treiberg
Liljeörngatan 13
165 53 HÄSSELBY
Tfn 08 - 38 43 53

Hjalmar Stenberg
Flemings väg 8
146 00 TULLINGE
Tfn 08 - 778 25 22

ENBY

Gottfrid Seman
Hannebergsgatan 14, 3 tr
171 47 SOLNA
Tfn 08 - 83 16 02, 08 - 540 650 91

HÖBRING

Gunnar Blomberg
Alsättravägen 92
127 36 SKÄRHOLMEN
Tfn 08 - 97 58 04

Nils Tennisberg
Oxundavägen 36
194 41 UPPLANDS VÄSBY
Tfn 08 - 590 318 62

SKATENÄS

Manfred Nibon
Gärdesvägen 27
756 51 UPPSALA
Tfn 018 - 32 40 09

HAVERSVED

Lennart Strömkvist
Torpslingan 6
162 44 VÄLLINGBY
Tfn 08 - 739 17 78

PAJ

Bertil Westerman
Gråhundsvägen 56
123 62 FARSTA
Tfn 08 - 94 50 20

GUTANÄS/BISHOLM

Bertil Nyman
Blockvägen 5
175 40 JÄRFÄLLA
Tfn 08 - 580 370 49

SÖDERBY/LUKSLAGGE

Inga Ekman
Pepparkaksgränd 44
123 55 FARSTA
Tfn 08 - 604 64 65

Henrik Koinberg
Råbocksvägen 2
141 42 HUDDINGE
Tfn 08 - 711 64 80

ROSLEP

Ivar Brunberg
 Bollmoravägen 42
 135 40 TYRESÖ
 Tfn 08 - 712 43 46

Einar Brunberg
 Bergliden
 197 91 BRO
 Tfn 08 - 582 492 92
 010 - 277 02 63

SUTLEP

Sven Engbusk
 Frejavägen 31
 172 46 SUNDBYBERG
 Tfn 08 - 628 64 33

PASKLEP

Helga Hellman
 Kampementsgatan 38
 115 38 STOCKHOLM
 Tfn 08 - 782 80 83

Alice Kullavee
 Erikshällsgatan 6 B
 151 46 SÖDERTÄLJE
 Tfn 08 - 550 309 62

BERGSBY

Ingrid von Sydow
 Lorensbergsvägen 76
 136 69 HANINGE
 Tfn 08 - 776 10 54

John Westerman
 Slånbärsvägen 7, 2 tr
 182 36 DANDERYD
 fn 08 - 755 52 12
 08 - 670 63 00 (arb)

LYCKHOLM/HOSBY/KULANÄS

Johannes Bombas
 Sturevägen 27
 175 35 JÄRFÄLLA
 Tfn 08 - 580 303 91

BIRKAS

Ada Mihkelson
 Gammalgårdsvägen 11
 112 64 STOCKHOLM
 Tfn 08 - 656 30 95

ODENSHOLM

Gottfrid Erkas
 Snöstigen 10
 126 62 HÄGERSTEN
 Tfn 08 - 88 56 0

ESTNISKA BYOMBUD

För att underlätta samarbetet med våra byombud har man i vissa estniska byar utsett en kontaktperson bland den bofasta befolkningen. För närvarande är dessa:

DERHAMN**ROSLEP****ÖLBÄCK****BERGSBY****PAJ****RICKUL****HÖBRING****GAMBYN****KLOTTORP****PERSÅKER****SUTLEP****DIRSLÄTT****LYCKHOLM****SKATENÄS****HOSBY**

Dirhami

Rooslepa

Elbiku

Bergsbi

Pöia

Riguldi

Höbringi

Vanakula

Suur-Nömmkula

Väike-Nömmkula

Sutlepa

Aulepa

Saare

Tahu

Hosbi

Alexander Laksberg

Peeter Jänes

Aavo Juhkam

Aarne Tennisberg

Aale Lepmets

Sulev Jablok

Valeri Stserbatöh

Artur Toots

Toomas Timmerman

Vahur Kuuskman

Ivo Amberman

Vaike Palusoo

Peeter Pärnaste

Sirje Trisberg (arb)

Valdemar Töuts

Arne Mägi

47 - 972 33

47 - 972 55

47 - 935 56

(arb) 47 - 972 23

47 - 935 38

47 - 935 51

47 - 931 24

47 - 931 87

(arb) 47 - 931 44

Adress till NOARROOTSI KOMMUN

Noarrootsi Vallavalitsus

203173 Purksi

Lääne maakond

ESTLAND

Tfn 47 - 931 22

Fax 014 - 47 - 451 92

Kan för närvarande ej besvaras. Den kortaste arrendetiden är 5 år, var förr 99 år. Arrendatorn kan efter en tid göra anspråk på marken. Arrendeavtalet kan inte hävas förrän till i höst.

Om egendomen har återlämnats till de forna ägarna, föreligger då några skyldigheter såsom att mark måste bebyggas inom t ex 5 år eller liknande? Inga bestämmelser/skyldigheter finns innan bygglov har getts. Men när man har fått bygglov så måste man bygga inom 2 år. För tillfället finns ingen lag att bruka jorden. Den 1/7 1993 kommer en lag med bestämmelser.

Skatt på marken? Inte klart än, men marken värderas olika skattemässigt. Odlad åkermark och ängsmark räknas till det som kan bli mer skatt. Man börjar betala skatt månaden efter återlämnandet. Detta har ännu inte vunnit laga kraft, men skall beslutas i vår. Huvudlantmätaren fastställer vilken typ av mark det är nu, oavsett vilken typ det var 1940. Det är hur marken ser ut vid tillfället då man får tillbaka som avgör skatten.

Hur stor är skatten?

Uppgifter på markvärdet är inte tillgängliga nu. Skatten är 1-1,5% på markvärdet. Innan gränserna är utstakade kan man ändra sig om hur mycket mark man vill ha tillbaka. Sedan kan man inte ändra sig. Orkar man inte betala skatten så förlorar man gården. Hembygdsföreningen kan bevaka frågan och försöka få fram siffror, menar Sture Koinberg.

Om ägaren är död eller så gammal att hon inte själv kan bruka eller bygga, kan då barn, barnbarn eller barnbarnsbarn få del av marken nu vid denna uppstyckning? I sitt eget namn?

En situationsplan med nya tomter kan göras upp. Man har rätt att skänka bort egen mark till estnisk medborgare. För närvarande finns ingen gåvoskatt i Estland, men däremot fastighetsskatt.

Skutorna? För de skutor, som ryska staten beslagtogs och, som man har gjort anspråk på, kan man få komensation från staten - ett statspapper. Man kan inte föra ut det.

Vindkraftverk och andra projekt?

Om man vill använda mark till t ex vindkraftverk eller andra projekt så ansöker man hos myndigheterna som man gör i Sverige. Man kan inte bygga hur som helst. Planering är inte klar än. För att estlandssvenskarna skall få sin röst hörd skulle det behövas en representant i Kommunfullmäktige. Denne behöver då skriva sig där. Kommunalvalen omfattar tre år.

Finns det intresserade bönder som vill arrendera?

I första hand väntar folk på gårdar att köpa. I andra hand vet man inte. En möjlighet är att låta någon arrendera gratis för att hålla gården levande.

Finns det några garantier för att inte marknadsvärdet och därmed skatten kommer att höjas drastiskt, när övertagandet väl har skett? Nej!

Ev ersättning för byggnader på gården?

Ja - även för hus, som har rivits eller förts bort. Allt lämnas tillbaka. Man har dock rätt att avstå ifrån att ta emot. Alla byggnader är inte användbara. Man behöver också varna för vad som kan finnas i marken på raketbaser t ex.

Kallelse till lantmätaren?

Kallas vi till Estland eller kommer lantmätaren till Stockholm? Vi blir kallade till Estland. Det går inte att överlämna en gård i i Estland om man är i Sverige. Man måste vara i Estland. Det är 16 punkter som skall gås igenom. Namnteckning som skall bestyrkas behövs. Edsvuren lantmätare från Tallin gör förrätningen. Han kan inte staka ut gården om inte förre ägaren är med. Ombud med fullmakt är möjlig. Endast den som har sökt kan få fullmakt (bland syskon). Länstyrelsen skickar kallelse till var och en. Man kan

komma överens om vilken dag man kan komma och ge några alternativ. Tolkhjälp kan ordnas. Samägande finns inte. När man fördelar (och det skall man göra) måste man komma överens om vilka bitar som går till var och en. Detta blir enskild egendom. Lantmätaren har priser. Man betalar bara avstyckningen för det man tar tillbaka. Det går åt c:a en dag per bit. Vill man ha olika plättar uppdelade så blir det svårt.

Kostnad?

Om gården har bara en arvinge och överlämnas oavstyckad så blir det ingen kostnad. Avstyckning till flera ägare bekostas av ägarna enligt beräkning i varje enskilt fall. Lantmätaren gör ett kostnadsförslag, som staten beslutar. Går inte att säga priset nu. Om det blir för kostbart så kan man sälja eller skänka bort sin mark. Obligationer eller estnisk valuta får föras ut ur Estland.

Vilka krav ställer estniska myndigheter på oss beträffande odling av mark och skog?

För skog avverkning efter tillstånd. Den som har fått tillbaka skog skall ombesörja röjning. Gränspålarna sätter esterna upp. Men gränsröjning skall ägaren ombesörja. För odlad mark inga egentliga krav. Dock kommer man troligen inte att få plantera skog på bra åkermark. De första fem åren skall åkermarken odlas. Marken kommer att värderas om. Om det är skog nu på gammal åkermark så värderas det inte som åkermark nu. Olika mark kommer att värderas för sig. Det finns (ännu icke beslutade) tabeller. **Får vi olika taxeringar?** I år kan det bli en klumpsumma.

Vad händer efter 5 års arrendetid t ex? Det vet vi inte. **Kommer man att ta hänsyn till 1938 års kostnader?** Man tittar på dessa. Men under 50 år kan det ha ändrats. Kan omvärderas.

Går det att säga upp dem som bor i våra gamla hus?

Man får inte flytta in om någon annan bor där. Arrendaavtal gäller. Man kan vara juridisk ägare men kan ändå inte vräka boende. Arrendatorn får inte bygga ut utan tillstånd. Ingen skillnad för sommarboende. Kan inte sägas upp om den boende sköter sig. Överenskommelse mellan ägare och hyresgäst nödvändig. Kommer man inte överens så slutförs inte förrättningen. Oklart om hyresgästens arvinge ärver hyresrätten.

Idag går det inte att göra något åt detta. Bara om parlamentet förklarar den gamla lagen ogiltig.

Kan man undersöka om folk är på väg att skriva sina barn i bostaden? Ülo Kalm kan ta reda på det. Överenskommelse mellan ägare och hyresgäst nödvändig. Bekräftelse på överenskommelsen behövs.

Ersättning för byggnader, som har transporterats bort?

Om man har intyg på att det fanns hus och värdet på dessa, kan man få ersättning.

De flesta fastigheter består av ett flertal markbitar. Finns möjligheten att få byta mark med kommunen för att få en sammanhängande fastighet? Konkret finns möjligheten. Skall gås igenom särskilt. Det kan gå, men möjligheterna är små.

Många fastigheter har flera ägare (syskonskara). Möjlighet att få avstycka en fastighet?

Samäganderätt finns inte. Antingen avstyckning eller att ett syskon står som ägare varvid övriga avstår. Stiftelse möjlig. De ansökningar som har fler än tre sökande behandlas sist. Byn kan söka tillbaka samfällighet. Byn bestämmer om byns mark.

Byarnas urgamla strandrätt innebar att alla fastigheter hade fiskebodar. Får vi den rätten tillbaka?

Fiskebodar får byggas, men får bara utnyttjas för fiskeredskap.

Kartor över gårdarna? Finns inte. Vem som har ägt och hur mycket finns i Dorpat arkiv.